

İçtimaî meseleler de “ulum-u imaniye” içindedir

Bilinen ve düşünölenin aksine, Risale-i Nur, yalnızca iman esaslarını, rökünlerini, yani, altı iman şartını değil; ibadet, ahlâk, ukubat, Kur’ân ve Sünnet-i Seniyye’nin içtimaî/sosyal, siyasî her meselenin imanî boyutlarını ele alır, çerçevelerini çizer. Onu da şöyle ifade eder:

“Bilmecburiye bunu haber veriyorum ki: Bu dürûs-u Kur’ân’iye’nin (Kur’ân dersleri Risale-i Nur) dairesi içinde olanlar, allâme ve müçtehidler de olsalar, vazifeleri-ulûm-u îmâniye cihetinde-yalnız yazılan şu Sözlerin (Risale-i Nur’ların) şerhleri ve îzahlarıdır veya tanzimleridir. Çünkü çok emârelerle anlamışız ki, bu ulûm-u îmâniyedeki fetva vazifesiyle tavzif edilmişiz. (Mektubat, s. 413)

“Ulum-u imaniye”, Kur’ân ve Sünnet-i Seniyye’den ilhamla tefsir, hadîs, fıkıh, kelâm, tasavvuf, ahlâk gibi manevî; felsefe, sosyoloji, pedagoji, psikoloji gibi sosyal; astronomi, fizik, kimya vs. gibi fen ilimlerinin harmanlanmasıyla hasıl olan en yüksek İslâm ilmidir.

Buna göre, bu cümle’nin anlamı şudur:

“Risale-i Nur, tefsir, hadis, kelâm, fıkıh (ihtiyaç olan her meselede içtihad etmiştir), tasavvuf, ahlâk içtimaî, siyasî her meselenin fetva ve takva boyutlarını ortaya koymuştur. Sizin yapacağınız şey, onları şerhetmek, yani, yorumlamak, izah etmek ve tanzim etmektir/düzenlemektir.

“Allame” dünya çapında bir mütefekkir, âlim, İslâm hukeması, filozofudur.

“Müçtehid” ise, Kur’ân ve Sünnet’ten hüküm çıkaran âlim, imam, mezhep önderi demektir. “Müçtehidler de olsalar” ifadesi, “fıkhu’ekber, iman esasları ve ihtiyaç olan sair fikhî meselelerde içtihad ettim...” anlamı taşıyor mu? Ki, amel meselelerinde yüzü aşkın direkt ve binlerce indirekt fetvaları vardır.

İçtimaî, siyasî meselelere gelince, “allame ve müçtehid” de olsalar görevleri; Risale-i Nur’da ortaya konan içtimaî, siyasî ölçüleri, prensipleri, stratejileri ve hizmet metotlarıyla formülleri “izah etmek, şerhetmek/yorumlayarak ortaya koymak ve düzenlemektir.”

Burada dikkat çekmek istediğimiz husus, Bediüzzaman, Kur’ân ve Sünnet-i Seniyye’nin içtimaî, siyasî ölçü, prensip, hizmet metotları ve stratejilerini de “iman ilmi” içinde sunmuş olmasıdır. Münâzarât, Hutbe-i Şamiye, Divan-ı Harb-i Örfi, Mektubat’ın 27 Mektubu olan Lâhikalar (Kastamonu, Emirdağ, Barla Lâhikaları, 2500 sayfayı aşkın), Şuâlar da, Kur’ân ve Sünnet-i Seniyye’nin bu zamandaki içtimaî, siyasî ölçü, prensiplerini, stratejilerini ve hizmet metotlarını belirliyor.